

СТ А Н О В И Щ Е

От: *професор, д.ик.н. Никола Колев Вълчев;*
ВУ / научна организация: ИИИ при БАН
Научна специалност: ПН 3.8. Икономика, "Икономика и управление
/селско стопанство/"

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност "Икономика и управление /Аграрна икономика/" в УНСС.*

Автор на дисертационния труд: *Павел Рачев Шейтанов*

Тема на дисертационния труд: *"Управление на риска в зърнопроизводството"*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 538./02.03.2020 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра "Икономика на природните ресурси"/Бизнес факултет* на УНСС по *научна специалност "Икономика и управление /Аграрна икономика/"* съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС № 634/28.03.2016 г. Обучението е осъществено в *задочна* форма през периода 10.03.2016 г. до 10.03.2020 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Проблематиката на дисертационния труд произтича от задачите, пред които е изправено зърнопроизводството в аграрния сектор и практическата потребност от минимизиране на рисковете в съответната дейност. Управлението на риска, като интегрирана и съществена част от

управленския процес, преследващо ограничването на загубите, управление на нестабилността и оптимизиране на риска и печалбата, определя структурата на дисертационния труд.

Дисертационният труд в обем от 169 страници съдържа увод, три глави и заключение, включително, 26 фигури, 43 таблици и 2 приложения. Актуалността на труда се определя от акцента върху управлението на риска в зърнопроизводството.

Предметът и обектът на научното изследване са точно и ясно формулирани. Целта на дисертационния труд е изясняването на теоретичните въпроси на управлението на риска, разработването на методическа рамка за изследването му в зърнопроизводството и формулирането на насоки за неговото подобряване, на печалбите и ефективността на зърнопроизводителите в Р България. Тази цел последователно се преследва в дисертационния труд с успешното решаване на подходящ кръг от изследователски задачи.

Основната теза на дисертационния труд - познаването и използването на механизми за управление на риска в земеделските стопанства, отглеждащи зърнени култури допринася за устойчивото развитие на съответните стопанства и за подобряване на икономическото им състояние, е успешно защитена.

Използваните методи и информационно осигуряване напълно съответстват на целите на изследването.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Подробното запознаване със съдържанието на дисертационния труд позволява да се открият следните по-важни научни и научно-приложни резултати:

1. Критичният анализ на методите за изследване на риска и тяхното пречупване от дисертанта в интерес на заложената цел на изследването и тяхната приложимост в зърнопроизводството.

2. Сполучливият опит на дисертанта да се оценят теориите за управлението на риска от гледната точка на националната специфика на зърнопроизводството в Р България, в условията на нейното членство в ЕС.

3. Подробният анализ и открояване на добри международни практики в управлението на риска и оценка на възможностите им за приложение в зърнопроизводството на Р България.

4. Успешно проведеното анкетно проучване, с подходящо подобрени методи и начин за неговата реализация в 35 земеделски стопанства, обхващащи 5 % от площите на пшеницата през 2018 година.

5. Предложените на обществената и стопанската практика насоки и препоръки за подобряване на управлението на риска на национално равнище и на равнище на отделни земеделски стопанства.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приносите, посочени от дисертанта са изцяло негова заслуга и продукт на успешно проведеното изследване.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Приложените публикации, свързани с дисертационния труд отговарят на неговото съдържание и представляват съществени негови части.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът представя точно и в сбита форма дисертационния труд, неговата структура и съдържание.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

8. Заключение

Въз основа на научното изследване, обобщения, изводи и препоръки, направени от докторанта, считам че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за учебната дейност на УНСС и неговото приложение, което ми дава основание да го оценя положително и да предложа на почитаемото Научно жури да присъди на Павел Рачев Шейтанов образователната и научна степен "доктор" в Професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност "Икономика и управление /Аграрна икономика/".

14.04.2020 г., София

Подпис:
/проф. д.ик.н. Никола Вълчев/